

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Aquesta transcripció està pendent de verificació i correcció. Pot contenir, doncs, errades de fidelitat i incorreccions lingüístiques i no es pot considerar com una publicació oficial

Fitxer 14

La sessió es reprèn a ***. Presideix el president del Parlament, acompanyat del vicepresident primer, el vicepresident segon, les secretàries primera i segona, el secretari tercer i la secretària quarta. Assisteixen la Mesa l'oficiala major i el lletrat major / la lletrada Sra. *** i el lletrat Sr. ***.

de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficiala major, el lletrat major, la lletrada Sra. *** i el lletrat Sr. ***.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat de tot el Govern /

Al banc del Govern seuen el conseller primer, el conseller de Relacions Institucionals i Participació, els consellers de Política Territorial i Obres Públiques, de Justícia, la consellera d'Interior, els consellers d'Economia i Finances, de Governació i Administracions Públiques, les conselleres d'Educació, de Cultura i de Salut, els consellers d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, de Treball i Indústria, de Comerç, Turisme i Consum, la consellera de Benestar i Família, i els consellers de Medi Ambient i Habitatge, i d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació.

El president

Es reprèn la sessió.

Anem a debatre el títol V de les relacions de la Generalitat amb l'Estat, amb altres comunitats autònomes i amb la Unió Europea de l'acció exterior de la Generalitat.

En el debat, per defensar les esmenes i fixar la posició, té la paraula, en primer lloc, la il·lustre senyora Dolors Comas, del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Alternativa.

La Sra. Comas d'Argemir i Cendra

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, em correspon defensar el títol V del dictamen dedicat a les relacions de la Generalitat amb l'Estat,

amb d'altres comunitats autònomes i amb la Unió Europea, i també es refereix a l'acció exterior de la Generalitat.

I aquest, no se'ns amaga que és un capítol bàsic perquè del seu contingut ens permet mesurar el grau d'autogovern, perquè és evident que el grau d'autogovern d'un país, el que nosaltres definim ara en aquest Estatut, no sols deriva de quins instruments tenim, quines institucions, quines competències –que efectivament això és molt important–, sinó que també deriva de com es defineixen les relacions amb altres nivells polítics –amb altres nivells polítics, siguin equivalents siguin de rang com l'Estat.

I és en aquest sentit que considerem que aquest Estatut avança, fa un pas qualitatiu important en autogovern també en aquest sentit, perquè d'alguna manera estructura, defineix millor el que són les relacions de col·laboració, convenis per interessos comuns amb l'Estat, amb altres comunitats autònomes i també amb la Unió Europea. En aquest sentit podríem dir que si veiéssim cap a on ens dirigim quan estem dient: «Donem passos endavant», bé, aquests passos endavant, cap a on s'adrecen, podríem dir clarament que aquest títol de l'Estatut és el que té una concepció més federalista, sense ser-ho totalment, perquè no estem en un estat federal, però sí que diem que avança amb la definició d'uns instruments de relació que són molt importants definir justament quan s'avança cap al federalisme.

Dit d'una altra manera, definir les formes de col·laboració és importantíssim quan es trenca una estructura centralitzada, perquè quan l'Estat és molt centralitzat, no ha de definir relacions de col·laboració entre les parts, està clar des d'on emanen decisions i cap a on s'adrecen. Per això en els sistemes federals és clau definir les formes de relació i col·laboració entre els diferents segments, entre els diferents nivells polítics. És importantíssim, i nosaltres no estem en un estat federal, podríem dir, és importantíssim en un estat compost com el que tenim. La lògica és ben senzilla: quant major és la descentralització, més necessari és l'establiment de fórmules de col·laboració entre governs per un exercici coherent de les competències.

En aquest sentit, el fet d'introduir en aquest Estatut, donar rang estatutari a una comissió bilateral de relacions amb l'Estat, per exemple, el fet d'introduir formes de

relació amb la Unió Europea, per exemple, ens està trencant principis absolutistes de sobirania centralista, entre ells la jerarquia entre diferents nivells polítics. I malgrat que es mantenen molts elements d'aquesta jerarquia, sí que s'avança cap a una consideració d'una major igualtat entre els diferents nivells polítics –siguin quins siguin aquests nivells polítics en l'estructura de l'Estat–, aplica el reconeixement de competències diferenciades en cada àmbit –sigui els ajuntaments, sigui la Generalitat, sigui l'Estat; aquí estem parlant de les relacions de la Generalitat amb cada estat–, no es considera –no es considera– jeràrquicament superior cada un d'ells –teòricament cada un té el seu nivell competencial, aplicant els principis de subsidiarietat i proximitat en cada àmbit.

Així d'aquest títol es defineixen les formes de relació entre Generalitat i Estat, entre comunitats autònomes i hem dit, també, amb la Unió Europea, per aconseguir què? També com hem comentat amb altres títols, per aconseguir més eficàcia i eficiència amb l'atenció a la ciutadania en els serveis públics.

Per valorar, per altra banda, d'on partim, cal tenir en compte que la Constitució espanyola no va preveure massa aquests mecanismes de col·laboració, entre altres coses perquè no es coneixia en aquell moment, en el moment en què es va redactar, l'estructura que adoptarien les comunitats autònomes, i en l'evolució posterior, es va acabar imposant la doctrina, es podria haver imposat una altra doctrina, però es va acabar imposant la doctrina que l'Estat havia de controlar les comunitats autònomes per garantir la coherència del conjunt. I, per tant, no es van desenvolupar fórmules intergovernamentals entre l'Estat i la Generalitat, sinó que més aviat l'ànima de tutela per part de l'Estat sobre les polítiques de les comunitats autònomes es va concretar amb la famosa LOAPA, la qual va significar d'alguna manera aquesta consolidació d'un model centralista.

Per la seva banda, l'Estatut del 79 també presta poca atenció a la relació entre Generalitat i Estat. De vegades s'ha dit, els que han estudiat aquests temes, que l'Estatut del 79 és una mena d'imatge fotogràfica en negatiu de la Constitució. Però sí recull, l'actual Estatut, uns pocs articles de fórmules de col·laboració, recull, per exemple, la possibilitat de convenis entre comunitats, amb altres comunitats

autònomes, com preveu la mateixa Constitució espanyola, però no eventuais convenis entre la Generalitat i l'Estat. D'aquí fixem-nos la importància que té el salt qualitatiu que suposa, el salt endavant que suposa, el definir les relacions bilaterals amb l'Estat sense perjudici d'unes relacions multilaterals.

De fet, a l'Estatut, aquest dictamen està donant rang estatutari a aquesta comissió bilateral Generalitat-Estat; la defineix com el marc general i permanent de relació entre ambdós nivells polítics, i va molt més enllà de l'actual comissió bilateral de col·laboració amb Catalunya que pràcticament només ha actuat amb relació als conflictes competencials. Ara té moltes més funcions; jo diria que fins i tot hi ha un detall a l'Estatut, que de vegades alguns diuen: «És molt reglamentista», a lo millor el Partit Popular deu dir: «Deu ser molt intervencionista», que ja ho hem sentit en aquest sentit. El que fa és, d'alguna manera, protegir –protegir– la mateixa Generalitat del que és, podríem dir, aquestes..., bé, aquesta pràctica invasora que en la pràctica ha tingut l'Estat en les nostres competències. I per altra banda, es preveu també, a l'Estatut, la participació en òrgans i mecanismes multilaterals.

També l'Estatut dóna rang estatutari als convenis entre Generalitat i Estat. Això se li ha donat poca importància en els debats i amb el que normalment apareix en el que és l'explicació de què aconseguim amb l'Estatut, se li ha donat molta més importància a la Comissió Bilateral, i la té, en té moltíssima. Però també ho tenen els convenis, per què? Perquè, de fet, constitueixen un dels mitjans més interessants de col·laboració per assolir objectius específics i compromisos d'aportació financera per part de l'Estat, per exemple, amb relació a la Generalitat.

Aquesta pràctica, la pràctica dels convenis, ja s'ha vingut realitzant, i Catalunya és una de les comunitats autònomes que més ha utilitzat els convenis amb l'Estat. Si ens fixem, per exemple, amb l'evolució que han tingut, l'any 79 només es va signar un sol conveni, i es va començar amb obres públiques, i l'any 2003, la Generalitat de Catalunya va signar seixanta-tres convenis amb l'Estat, bàsicament molts d'ells relacionats amb serveis socials, també amb educació i amb altres àmbits.

També cal destacar el valor que tenen els convenis amb d'altres comunitats autònomes, el que de vegades s'ha dit la col·laboració horitzontal. I és curiós que fins

ara s'han establert molt pocs, d'aquests convenis. És una col·laboració que fins ara ha estat feble i escassa. Recordem-ne dos, que han tingut lloc a Catalunya, com a importants: el Ramon Llull, l'abril del 2002, per promocionar la promoció exterior de la llengua catalana –i evidentment la crisi oberta el 2004 no disminueix el valor que per si té aquest instrument–; o el conveni, per exemple, per la recepció recíproca de les televisions catalana i balear, signat el febrer de 2005.

I per què vull destacar la importància dels convenis, sigui amb altres comunitats autònomes sigui amb l'Estat? Doncs per... I a més a més assenyalo que aquest és un instrument molt important per potenciar. Doncs justament, perquè en els estats federals europeus, aquest ha estat un element previ que ha fonamentat l'organització federal, i d'alguna manera, si volem superar l'estat de les autonomies pensant en un futur i no tant en la situació conjuntural actual, el que hem de fer justament és enfortir relacions de col·laboració amb tots els instruments que facin falta per poder-les tirar endavant.

L'actual Estatut, el dictamen també, un altre dels temes que aporta, i aquest és un tema també importantíssim, és que impulsa la projecció de Catalunya a la Unió Europea, i, clar, no cal dir que l'Estatut del 79 això no ho incorporava, perquè en aquells moments estàvem lluny de pensar, també, que estaríem, formaríem part de la Unió Europea. I, per tant, significa un salt enorme i, a més a més, imprescindible.

En aquests moments som conscients que l'Estat és l'interlocutor amb la Unió Europea, i això impedeix que Catalunya pugui participar directament amb la definició de polítiques comunes, i quan, per altra banda, té competències exclusives en moltes matèries, i això amb la pràctica, el que fa és buidar competències a favor de l'Estat que acaba sent l'interlocutor amb els organismes de la Unió Europea.

Per altra banda, les comunitats autònomes estan implicades en el compliment comunitari a través, justament, de les competències que exerceixen, i per tant, no té sentit aquesta desvinculació que en aquests moments existeix. Això ho hem sentit molt des de Catalunya. Aquest mateix Parlament ha aprovat resolucions en el sentit de propiciar la participació de la Generalitat amb decisions que afectin Catalunya i que

puguin provenir de la Unió Europea, i en definir les pròpies polítiques que puguin afectar.

I justament quan deia que l'actual dictamen impulsa aquestes qüestions, és perquè hi apareixen aspectes com que la Generalitat ha de ser informada pel Govern de l'Estat de les iniciatives de revisió dels tractats fundacionals, per exemple; la Generalitat participa directament en les delegacions espanyoles davant de les institucions europees quan es tracta d'assumptes que afecten directament Catalunya; participa la Generalitat, també, en la formació de posicions de l'Estat davant de les institucions i organismes de la Unió Europea, especialment en el Consell de Ministres, en els assumptes relatius que afecten els interessos de Catalunya; pot exercir la representació de l'Estat en l'àmbit de les seves competències exclusives i també, fins i tot, poder ostentar la presidència d'algunes institucions i òrgans; gestiona la Generalitat fons europeus en matèria de la seva competència, o aplica directament el dret europeu i el transposa. Aspectes substancials, fixem-nos, pel pes cada vegada més important de les polítiques comunitàries.

I també, l'Estatut, per altra banda, obre la porta a una circumscripció electoral pròpia quan parlem de les eleccions europees. De manera que això pot aproximar, pot contribuir a aproximar la política europea a la ciutadania de Catalunya, i fins i tot també es preveu, subjecte, lògicament, a que la legislació espanyola pugui fer en aquest sentit, però també preveu circumscripcions més àmplies en territoris veïns, com les Illes Balears, el País Valencià, i qui sap si en el temps, fins i tot, en territoris francesos com Midi-Pyrénées, Llenguadoc o Rosselló.

L'altre, el tercer element que apareix, també, en aquest títol del dictamen és l'impuls de la projecció de Catalunya a l'exterior, i aquelles dimensions que preveu representen, també, un pas de gegant respecte al que preveu l'actual Estatut. Si més no per l'escassíssima previsió tant constitucional com estatutària en aquest terreny, que resulta desfasada i no es correspon a l'evolució de la realitat social...

Fitxer 15

...típica i econòmica recent. I, en aquest sentit, quan cal interpretar l'actuació exterior de la Generalitat, lògicament encara que es defineixi a l'Estatut que ha de ser en l'àmbit de les seves competències, tampoc s'ha d'entendre en el sentit literal i limitat com actuacions específiques emmarcades en una competència concreta immediata, sinó també moguda per un interès genèric i d'efectes imprecisos, un viatge a un país estranger pot servir, per exemple, per difondre la imatge pública de Catalunya i respondre, per tant, a un interès de caire més general i obert que repercuteixi efectivament en les polítiques que es facin des de la Generalitat.

Acabo dient que, lògicament, nosaltres votarem a favor d'aquest títol del dictamen que entenem que representa, com deia abans, un salt qualitatiu molt important des del punt de vista d'increment de l'autogovern de Catalunya visualitzat a través de com es defineixen les relacions amb l'exterior.

Gràcies.

El president

Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya l'il·lustre senyor Jordi Montanya.

El Sr. Montanya i Mias

Bé, gràcies president. I prenem la paraula per defensar les esmenes i fixar el posicionament del nostre Grup Parlamentari pel que fa en aquest Títol V, Títol en el qual, a grans trets, el nostre Grup Parlamentari hi podem estar d'acord, amb la immensa majoria del seu contingut, tot i que mantenim una sèrie de discrepàncies, que vam palès a través de les trenta-set esmenes que vam elaborar i que vam presentar, que fan que, inicialment –inicialment– no hi podem donar suport.

Ara bé, també s'ha posat de manifest aquest matí que l'aprovació d'aquest text estatutari, aquesta és la seva primera fase, la fase del Parlament de Catalunya i que, posteriorment, n'hi haurà una altra a les Corts Generals on esperem que, pel que fa al contingut d'aquest Títol, puguem arribar en un acord total. Per tant, avancem que inicialment nosaltres ens abstindrem en la votació del Títol i posarem de manifest, a

grans trets, quines són les idees fonamentals o bàsiques amb què estem d'acord, i amb les que mantenim reserves.

A grans trets, així, destacarem d'aquest Títol que se sotmet a consideració, que el principal òrgan de relació que estableix aquest Títol V és la Comissió Bilateral Estat – Generalitat en el qual es fa palès que el criteri de la Generalitat haurà de ser determinant per assolir acords. I, així, d'aquesta manera la Generalitat participarà en la designació de membres del Tribunal Constitucional, del Consell General del Poder Judicial i de diferents organismes econòmics i socials, així com en l'ordenació general de l'activitat econòmica subscriuint convenis de col·laboració amb d'altres autonomies.

Així mateix, es proposa de reforma, la Proposta de reforma, perdó, estableix que la Generalitat participarà en institucions i organismes europeus a través de delegacions i que establirà una delegació enfront les institucions de la Unió Europea. D'altra banda, també ressaltaríem, com a tret, o com un dels trets fonamentals que fixa aquest Capítol, el text de reforma que la Generalitat gestionarà els fons europeus en matèria que sigui competència de la Generalitat. A més a més, es fixa que Catalunya sigui, tal com s'ha posat de manifest, circumscripció electoral per a les eleccions del Parlament Europeu, fet al que també hi podríem estar totalment d'acord. I, per últim, la Generalitat podrà també establir delegacions i oficines de representació a l'exterior i promoure la cooperació amb regions i territoris a l'estranger.

Per altra banda, també voldríem destacar que el text de reforma contempla l'imperatiu en el sentit que la Generalitat ha de ser informada pel Govern de l'Estat en la negociació dels tractats internacionals que afectin les competències o els interessos de Catalunya.

Fins aquí, repetim, a grans trets, el nostre Grup Parlamentari hi estem d'acord, ho podem subscriure, tot i les trenta-set esmenes que, com hem posat de manifest, vàrem presentar, ja que, certament, des del nostre posicionament defensem el model actual, el qual correspon a la Constitució Espanyola arbitrar els diferents organismes de cooperació i col·laboració entre administracions i, sempre –sempre– en qualsevol cas partint de la premissa innegociable del ple respecte al principi de lleialtat institucional i sempre considerant també que els efectes dels convenis i acords entre

l'Estat i la Generalitat, o bé entre la Generalitat i la resta de comunitats autònomes deriven inicialment de la Constitució Espanyola i no de l'Estatut.

Conseqüència i com a discrepància rebutgem un sistema de col·laboració Estat – Generalitat basat exclusivament –exclusivament– en el bilateralisme, com entenem que es pretén amb l'article 177 del Projecte de reforma mitjançant l'establiment de la Comissió Bilateral pel que fa al seu contingut.

Des del nostre posicionament propugnem i defensem un sistema que incorpori els corresponents instruments de relació bilateral, però també multilaterals de conformitat al contingut de la nostra esmena 146.

Arribat en aquest punt i pel que fa a les relacions Generalitat - Unió Europea, i partint sempre lògicament també del nostre model d'estat, que és també el nostre model de societat que volem per a Catalunya i la relació que defensem Estat - Generalitat, entenem que dita relació s'ha de sustentar sota la tutela de l'Estat espanyol i també sota la legislació de la Unió Europea. En cap cas entenem que les relacions directes bilaterals Generalitat - Unió Europea poden anteposar-se a les relacions de l'Estat pel que fa a la Unió Europea i a les relacions amb l'exterior, màxim des de la perspectiva de futur immediat d'entrada en vigor, suposem, del Tractat pel qual s'estableix la Constitució Europea, per cert, aprovat per referèndum al nostre país, a l'Estat espanyol, i lògicament a Catalunya, vinculant i que sense que en cap cas puguem perdre de vista el contingut de l'article 1.6 del text, el qual textualment diu: «Dret de la Unió. La Constitució i el dret adoptat per les institucions de la Unió en l'exercici de les competències que se li atribueixen, primaran per sobre del dret dels Estats membres.» O sigui, no podem perdre de vista, repetim, que estem enfront o davant d'una claríssima i inqüestionable cessió de sobirania dels Estats europeus a favor de la Unió Europea, destacant, lògicament, que estem parlant sempre d'Estats membres. Avui per avui no es contempla la possibilitat de les regions, ni tal sols de les denominades REGLEX o regions amb capacitat o potestat legislativa. Per tant, sens fa difícil, des del nostre Grup Parlamentari, assumir aquest pas que, avui per avui, és a l'infinit, que el text de reforma de l'Estatut sembla voler abordar en assumir competències de l'Estat espanyol que possiblement aquest no tindrà, o

presumiblement perdrà a favor de la Unió Europea via el citat article 1.6 del Tractat d'establiment d'una constitució per a Europa.

Per tant, nosaltres repetim, avui per avui i basant-nos en la legislació que tenim defensem la necessitat lògicament de la participació de la Generalitat en els temes relacionats amb la Unió Europea, però que aquesta s'ha de fer en els termes establerts en la mateixa Constitució i en l'Estatut vigent, i aprofundint, lògicament, en aquest sentit, atès que la mateixa Constitució Europea regula la competència dels Estats membres en les relacions internacionals, i sempre dels Estats membres, ens agradi més o menys, però aquesta és la realitat.

Per tant, la participació de la Generalitat en la presa de decisions de la Unió Europea s'ha de fer basant-se al que disposi la legislació estatal al respecte i sempre cenyida a les competències pròpies de la Generalitat. Així ha de ser, des del nostre punt de vista, la Llei estatal la que arbitri i la que ha d'arbitrar els mecanismes de participació de la Generalitat en la posició espanyola en el si de les institucions europees; i a la transposició del dret europeu per a la Generalitat només s'ha de fer respecte d'allò que afecti a les nostres competències i exclusivament al territori de Catalunya; en la mateixa línia que l'exposada, pel que fa a l'assumpció de la gestió per part de la Generalitat de les ajudes o fons europeus, o tenir accés directe al Tribunal de Justícia Europeu, doncs, això, repetim correspon establir-ho a la pròpia legislació comunitària i estatal i, de fet, avui per avui, el nostre, el vigent ordenament jurídic i el nostre vigent dret comunitari ja permeten, amb força limitacions, però ja permeten la intervenció de les comunitats autònomes davant el Tribunal de Justícia i el Tribunal de Primera Instància de les Comunitats Europees.

També creiem oportú recordar que des de la Conferència d'Afers Relacionats amb les Comunitats Europees, que es va adoptar en data 9 de desembre del 2004, es van adoptar sengles acords sobre el sistema de representació autonòmica en les formacions del Consell de la Unió Europea i la Conselleria per a Afers Autonòmics en la representació permanent d'Espanya davant la Unió Europea.

Amb aquests avenços les comunitats autònomes, avui per avui, poden intervenir en el procediment de preses de decisions de la Unió Europea, certament –certament– amb

limitacions o en moltes limitacions, però el nostre Grup Parlamentari entenem que aquest és el camí que cal seguir, ha de ser a través o mitjançant la representació de l'Estat on les comunitats autònomes tenen la possibilitat de tenir representació i de defensar els seus drets e interessos especialment quan parlem de competències exclusives. Però sempre, tal i com hem posat de manifest, aquestes possibilitats vénen donades des de la Unió Europea mitjançant els Estats membres. Recordem que la Unió Europea es basa en l'aliança dels Estats sobirans, sens perjudici del respecte i protecció de les regions.

Ara bé, des del nostre Grup apostem clarament per la projecció exterior de Catalunya promovent un major espai de protecció exterior i de participació a la mateixa, però també sempre des del reconeixement exprés dels organismes estatals via l'article 149.1.3 de la Constitució Espanyola en la qual es fa palès les relacions internacionals com a competència exclusiva de l'Estat.

Moltes gràcies.

El president

Té la paraula en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya la il·lustre senyora Pilar Dellunde.

La Sra. Dellunde i Clavé

Bona tarda, senyores i senyors diputats, president. En el decurs de la vida dels pobles hi ha moments en els quals cal aturar-se i fer balanç de com són les relacions amb els altres pobles, com si de dues persones es tractés, el debat sobre aquest Títol ens permet analitzar com està la relació amb l'Estat espanyol des de l'aprovació de l'Estatut del 79 i presentar propostes de canvi de cara al futur.

L'Estatut del 1979 era un pacte que requeria lleialtat mútua, però la lleialtat de la societat catalana, expressada a partir de les seves institucions, no ha estat corresposta per part de l'Estat. En un Estat de les autonomies que teòricament, però només teòricament, es basa en el principi dispositiu de la voluntarietat dels territoris en accedir a l'autonomia i en el respecte al fet diferencial. Malauradament, des de

Catalunya, aquesta relació també s'ha viscut massa sovint amb renúncies, situant els acords amb l'Estat al marge del consens d'aquest Parlament.

Arribats en aquest punt, és absolutament necessari un model nou de relació amb l'Estat i l'Estatut ha de ser l'instrument polític institucional singular de què ens dotem la ciutadania de Catalunya i en el qual fem explícit aquest pacte. Si ara els demanés de fer un exercici que en el tram final d'aquest Ple, encara que fos per desvetllar-los una mica, escollíssim només tres paraules, allò que és nou en aquest Estatut, allò que el fa ambiciós, allò que farà possible un nou marc de relacions de Catalunya amb els altres...

Fitxer 16

quines tres paraules escollirien? En el text que avui discutim hi ha tres paraules que no apareixien a l'Estatut del 79, i representen un canvi radical en referència a la situació que tenim ara en aquest títol. La primera paraula és «nació», la trobem a l'afirmació del títol preliminar que Catalunya és una nació. Però és una altra paraula que no trobem a l'Estatut actual la que dóna contingut en aquest títol al concepte de nació. Aquesta segona paraula és «bilateral». Per un matemàtic com jo, per una matemàtica, bilateral significa que té dos cantons simètrics. És per això que aquesta reforma de l'Estatut, en el seu article 177, estableix que la Comissió bilateral Generalitat - Estat serà el marc general i permanent de relació entre la Generalitat i l'Estat, perquè és aquesta la forma que de manera natural ha de relacionar-se una nació, tingui o no tingui Estat. S'ha de relacionar d'igual a igual, la Generalitat i l'Estat. És ben cert que els antecedents de la bilateralitat de les relacions entre Catalunya i Espanya els podem trobar a l'Estatut vigent, tanmateix la singularitat estatutària s'ha mantingut només testimonialment, a partir d'organismes paritaris, com les comissions de traspassos o de valoracions i la Junta de Seguretat de Catalunya. És l'hora, doncs, de dotar-nos de mecanismes eficaços que permetin una verdadera relació bilateral, i subratllo, per la seva novetat i importància, que aquesta relació sigui permanent.

Les relacions de la Generalitat amb l'Estat i amb les altres comunitats autònomes han de partir d'un principi de lleialtat institucional, que no té un reflex exprés en el text del

78 ni en l'actual Estatut d'Autonomia. La introducció expressa d'aquest principi general és, doncs, també una novetat gran transcendència, com ho és també el tractament de les relacions de col·laboració amb l'Estat. Es concreten també en aquesta reforma mecanismes de col·laboració amb altres comunitats autònomes, mecanismes que han de contribuir a l'apropament del conjunt de països de parla catalana, països que conformen una unitat de cultura, que és el fonament d'una identitat compartida, des de la diversitat, i pot ser-ho per la lliura contribució en projecte comú, que respecti aquesta diversitat.

En l'article 168.3, s'afirma el dret de la Generalitat a participar en les institucions, els organismes i els procediments de presa de decisions estatals. I per garantir aquest dret, hi ha àmbits en els quals el paper de la Comissió bilateral ha de jugar un paper clau. En primer lloc, en l'elaboració de projectes normatius a l'Estat que afectin les competències i els interessos de Catalunya, especialment quan es tracti de normes bàsiques o orgàniques i de les que tenen com a funció delimitar les competències, tantes vegades conculcades. En segon lloc, en la programació de la política econòmica general del Govern de l'Estat sobre les decisions estatals que afecten els mercats energètics i el sistema financer. I, en tercer lloc, en la resolució de conflictes competencials plantejats entre les dues parts.

Però la participació no s'esgota en aquestes decisions, passa també per ser present quan i a on es prenen les decisions, mantenir representants en aquells organismes on es decideixen qüestions que afecten els nostres interessos. D'acord amb el principi segons el qual la Generalitat és Estat, i molt més enllà de la voluntat que alguns tindriem de formar part d'aquest Estat, mentre formem part de l'Estat espanyol, tenim dret a participar en els processos de presa de decisions, perquè l'Estatut és un dret, no és una concessió.

És, doncs, fonamental que aquesta reforma reculli el dret a participar en els processos de designació de representants del Tribunal Constitucional i els consellers del Consell General del Poder Judicial i que la Generalitat designi representats en els organismes econòmics i socials. El cas del Tribunal Constitucional, el dèficit és especialment greu, ja que el Tribunal Constitucional és l'àrbitre dels conflictes que

poden tenir l'Estat i les comunitats autònomes, sense que aquestes darreres tinguin reconeguda cap mena de participació a la designació dels seus membres. Perquè fins ara hem viscut un miratge de participació, no era una participació real. A canvi d'institucionalitzar per llei que hi hagi un representant en aquests organismes, a vegades s'ha pactat durant molts anys la designació d'un representat oficiós de la Generalitat. Oficiós, que no oficial. Hem d'exigir que aquesta participació sigui transparent, que en el si de la Comissió bilateral es facin les propostes i que aquesta participació sigui més democràtica, amb la intervenció del Parlament. Perquè no és un tema menor saber qui i per què va a negociar en nom de Catalunya i el contingut de la negociació que es farà en nom de tots.

Bé, arribem a la tercera paraula. La tercera paraula que apareix per primera vegada en aquest nou text és Europa. L'article 32 d'aquesta reforma afirma: «Catalunya té en la Unió Europea el seu espai polític i geogràfic de referència i incorpora els valors, els principis i les obligacions que deriven del fet formar-ne part.» voldria aturar-me un moment en aquesta afirmació, a risc que quedi amagada entre un llarg llistat d'aportacions que presenta aquesta reforma. Aquest article representa l'expressió jurídicament més alta del compromís de Catalunya amb la construcció política i social d'Europa. Des de l'any 86, que va haver-hi l'adhesió de l'Estat espanyol, Europa ha significat per al catalanisme polític una esperança de superació en l'àmbit de l'Estat i l'assoliment de les nostres reivindicacions nacionals. Però la realitat ens ha mostrat que, sense reforçar un perfil nacional per a Catalunya, resulta gairebé impossible aconseguir que el nostre país pugui participar de manera efectiva en la configuració d'aquesta construcció. Dos exemples claríssims: d'una banda, la no-incorporació de les nostres propostes al Tractat constitucional europeu, sorgides d'un fòrum cívic, la Convenció Catalana per al Debat sobre el Futur de la Unió Europea, i de l'altra, encara més greu, l'enorme dificultat que suposa aconseguir l'oficialitat de la nostra llengua a Europa sense tenir un estat propi al darrere donant-li suport.

Catalunya vol ser plenament a Europa. En primer lloc, amb dret a participar en els tractats originaris. En segon lloc, amb la participació en la formació de les posicions de l'Estat, especialment davant del Consell de Ministres i en els assumptes relatius a les nostres competències. I en tercer lloc, amb la participació en institucions i

organismes europeus. Els representants de la Generalitat han de participar directament en totes les delegacions espanyoles davant de la Unió Europea, les que tractin assumptes de la seva competència i ha de poder designar representants en el marc de la representació permanent d'aquesta en les institucions i els organismes de la Unió Europea.

Però tanmateix, és necessari fer palès una cosa: que totes aquestes propostes que es recullen en aquest text van molt més enllà, són molt més ambiciosos que el que s'ha posat ara sobre la taula per part del Govern espanyol. Per tant, cal que l'actual model proposat esdevingui una participació directa real, que superi el sistema de rotació actual. Cal que s'ampliï el conjunt de les formacions del Consell de la Unió Europea i que hi hagi una presència continuada quan es tractin temes que siguin de la nostra competència. Però més enllà de la participació en la formació de posicions de l'Estat, Catalunya ha de singularitzar la seva presència a la Unió Europea, amb una delegació pròpia de la Generalitat davant la Unió Europea i amb el Parlament de Catalunya relacionant-se directament amb el Parlament Europeu, que pugui desenvolupar i aplicar directament el dret de la Unió Europea. El nostre Parlament ha de jugar el paper que li correspon com un parlament nacional.

Finalment, en l'àmbit de la justícia, la Generalitat ha de tenir accés directe al Tribunal de Justícia en defensa dels legítims interessos i competències de la Generalitat. A allò que sembla tan evident a vegades no hi tenim dret.

Per què són tan importants els fons europeus senyor Montanyà? Doncs, si mirem com és la divisió actual dels territoris receptors dels fons estructurals, veurem, doncs, que hi ha una de les més grans desigualtats en els països de la Unió Europea. És, doncs, cabdal que aquesta reforma estableixi el dret de Catalunya a gestionar aquests fons quan só la seva competència.

I vull acabar amb l'apartat comunitari parlant d'una proposta de la qual estem especialment satisfets que hi estigui inclosa: cal que tinguem una circumscripció electoral pròpia per al Parlament Europeu. Fins ara, a diferència de l'Estat espanyol, estats descentralitzats, com ara Alemanya, Bèlgica o Itàlia, han adoptat circumscripcions electorals adaptades, però fins i tot estats que no ho són, com

Irlanda o el Regne Unit, han rebutjat la circumscripció única estatal. Per què no hauria de fer-ho també l'Estat espanyol, descentralitzat i suposadament plurinacional. I això, senyor Montanyà, no depèn de la Unió Europea.

Crec que és evident que una nació s'ha de poder singularitzar en aquest marc que és..., en aquest mateix Estatut s'ha definit com el seu espai polític de referència.

I acabo amb el capítol de l'acció exterior de la Generalitat. Un capítol molt important. d'aquest en voldria destacar un article, el 195. Hem cregut que era molt important, des d'Esquerra, incorporar-lo. «La Generalitat », diu l'article, «ha de promoure la projecció internacional de les organitzacions socials, culturals i esportives.» Un poble es defineix pels tipus de relacions que té amb els altres pobles. Quina és la imatge que donem en aquest Estatut? Jo preguntaria a alguns dels que ens neguen el dret a tenir seleccions esportives pròpies a partir de què hem de construir la nostra imatge? Volem tenir la possibilitat de projectar-nos en l'esport, des del foment de la pau, des de l'art o de la ciència, essent solidaris amb Bòsnia-Herzegovina, amb Iraq, amb el Sàhara, amb el sud-est asiàtic... És per això que es volentat d'aquest Estatut reconèixer el dret de Catalunya de participar en organismes internacionals, com la Unesco, i establir oficines de representació a l'exterior.

Per acabar, un agraïment. Volia agrair a totes les persones que han possible aquest Estatut i considero que és un honor per mi haver presidit la Comissió, primera, en el si de la qual s'ha elaborat aquesta reforma. Gràcies a totes i tots els ponents, als lletrats, en Joan Vintró i l'Ismael Pitart. I un agraïment especial per a l'amic i gestor de la Comissió, l'Eduard Principal, sempre present i sempre eficient, per als amics també ponents d'Esquerra, en Joan Ridao i la Teresa Aragonès. Gràcies a tots els membres del Govern, a totes les entitats i associacions, ajuntaments i institucions que ens han fet arribar totes les seves propostes i que han fet seu aquest procés. També a tots els mitjans de comunicació que ens heu anat seguint i ens heu donat a conèixer els nostres debats. I per acabar, un agraïment especial a Catalunya exterior per totes les aportacions que ens han fet arribar, des dels casals catalans, des de les associacions individuals. De fet, sou vosaltres els que ompliu cada dia arreu del món de contingut

aquesta afirmació amb què comença avui aquest nou Estatut: Catalunya és una nació. Moltes gràcies.

El president

Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari de Socialistes - Ciutadans pel Canvi, la il·lustre senyora Lúdia Santos.

La Sra. Santos i Arnau

Gràcies, president. Senyores i senyors diputats, anem a veure el títol que genèricament podríem dir de relacions, acció exterior, i ho dic genèricament, perquè..., potser si..., sí, relacions... Ara el tinc, ara el tinc. Relacions de la Generalitat amb l'Estat, amb altres comunitats autònomes, Unió Europea i acció exterior.

És evident que l'enfocament que jo donaré ara de la meva interpretació d'aquest títol no es correspon exactament amb l'expressió de desitjos que la diputada d'Esquerra Republicana que ha fet ús de la paraula abans, doncs, ha manifestat al voltant d'aquest títol. I que aquesta aproximació que jo faré segons la meva interpretació fa palès també una altra cosa evident: som una nació plural, som una nació diversa. I totes les formes d'aproximar-se al fet nacional, al sentiment de la catalanitat són aproximacions absolutament legítimes. I això fa fort un país. I a més, diré que aquestes aproximacions de sentir-se o no sentir-se nació, català, etcètera també es fan des d'aproximacions molt diferents. Ho dic, perquè aquest és un tema que ha planat al llarg, eh?, del debat i sobretot, doncs, a partir de l'exposició que ha fet la companya d'Esquerra Republicana.

Jo diria que la nostra aproximació, en aquest cas, segurament de la majoria de companys i companyes del Grup Socialista, de la majoria de ciutadans que poden sentir, doncs, sentir-se més còmodes en, diríem, en aquest segment, en aquest sector ideològic, potser tenen una aproximació més tranquil·la, més confiada, més relaxada, més feliç amb relació al país. Sentim amb felicitat el país, no sentim amb, diríem, sentiment..., un altre tipus sentiment al país.

Dit això, què ens aporta aquest títol de relacions amb l'Estat, de relacions amb la Unió Europea? Juntament amb el títol de poder judicial, aquests dos títols, poder judicial,

relacions amb l'Estat, Unió Europea, crec que són el moll de l'os, els elements, els títols que ens permeten dir que estem avançant en el model de l'Espanya federal. El federalisme és pacte; el federalisme és llibertat; el federalisme és lleialtat; el federalisme és confiança. I jo voldria posar l'accent fonamentalment sobre aquest darrer, o si volen sobre dos: lleialtat i confiança.

Fitxer 17

I em temo que si volem avançar cap aquest model federal, cap al qual estem donant passes molt importants, molt més importants, segurament, d'aquelles que, en aquests moments, ens estem imaginant, la primera cosa que haurem de canviar –tots plegats, aquí i allà, per dir-ho d'alguna manera– és el xip.

I hem de començar a canviar el xip i començar a pensar en aquests termes de lleialtat i confiança. Confiança mútua, confiança recíproca. Però també ho deia al començament: confiança en uns mateixos, confiança en el país, confiança en els ciutadans i ciutadanes.

Perquè Catalunya sempre ha estat tant més forta, tant més influent quant més oberta, més acollidora, més predisposada cap als altres. Ha estat forta, acollidora, oberta, confiada en si mateixa. I això li ha donat la seva capacitat de convicció, la seva capacitat d'influència, la seva capacitat –si em permeten també– de seducció, que també ens falta. És una visió una mica femenina, si volen, però la capacitat de seducció, que és una cosa també molt important per tenir èxit a la vida.

I deia, ens dona aquesta força. I en aquest títol, en aquesta línia d'avenç cap al federalisme, jo crec que queda molt clar –i, per tant, no m'entretindré perquè, diríem, les persones que han intervingut, han fet ús de la paraula anteriorment, d'alguna manera, hem anat desgranant algunes qüestions–, però sí que són molt importants els instruments de relació bilateral, i subratllo això, perquè és on hi ha tots aquests elements de pacte. Però, per començar, si parlem de federalisme, l'estatut és el primer element claríssimament federal del nostre model. És un instrument de pacte, i el federalisme comença aquí, amb aquest pacte estatut – Constitució.

I deia, els elements són importantíssims, els del bilateralisme, aquells amb els quals ens dotem per poder acordar les coses que interessin, que convenen al país. No només en aquest àmbit, sinó també en altres, per competències, etcètera, hi ha elements que es discuteixen en el si de la Comissió bilateral. Però aquests elements bilaterals s'han establert amb exclusió d'altres elements igualment importants, essencials, cabdals, en països descentralitzats, en països fortament descentralitzats i compostos, que són els mecanismes multilaterals? No. En tots els països, països compostos, en tots els països, alguns dels quals s'anomenen claríssimament federals, els mecanismes multilaterals són essencials. Què és, si no, el Senat alemany, si no un mecanisme multilateral per excel·lència? Que és, justament, el model cap al qual voldríem caminar.

Per tant, mecanismes bilaterals? Sí, per suposat. Mecanismes multilaterals? Sí, per suposat i per favor. Si no, com? A més, aconseguiríem algunes coses i les aconseguiríem amb un grau de racionalitat i d'eficàcia que la simple bilateralitat potser no estaria en condicions d'acomplir.

I això per què? Doncs, perquè hi ha lleialtat, perquè hi ha confiança, perquè hi ha coresponsabilitat –que és un altre dels elements importants. Per tant, benvingut aquest Títol, que ens fa caminar tranquil·lament, naturalment, desdramatitzadament, cap a la via i cap al camí del federalisme.

I, per tant, aquesta confiança voldria dir que hauríem d'eliminar, ja les hem eliminat, algunes de les qüestions, una certa desconfiança, una certa recança, doncs, ens havien portat a incloure. Quan un està en una relació bilateral, quan un està en un pacte no cal que sigui a nivell, diríem, d'estat o nació –posi'n vostès el nom que vulguin–, quan un està en una relació bilateral les coses s'han d'acordar de mutu acord, diríem, *valga la redundància*.

Evidentment, si un va a la relació bilateral a dir-li: «Jo vull acordar això amb tu, però el que jo et dic és vinculant», doncs, no continuem parlant. I això que en termes normals és absolutament comprensible, que passi això d'aquesta manera, és que a més el Consell Consultiu ens ha dit: «És que això és inconstitucional, no es poden imposar les polítiques, no es poden condicionar les polítiques o les competències que són d'un

altre, la titularitat del qual és d'un altre». De la mateixa manera que tampoc volem, i ho dic claríssimament, que ens imposin o ens limitin les nostres competències.

Per tant, si cal acordar-ho, cal acordar-ho. Però no es pot imposar. I ho diu el Consell Consultiu, dient-nos: «És inconstitucional imposar o demanar que els informes, etcètera, siguin vinculants». Malgrat això, hi ha algun grup que insisteix a mantenir la inconstitucionalitat en les seves esmenes, però són simplement esmenes.

Hi ha unes quantes coses més –i amb això acabo, perquè em sembla que aviat se m'acabaria el temps, i això que pensava parlar poc. Hi ha altres qüestions, igual com he dit abans, quan parlava de competències. El Consell Consultiu, en lloc de dir-nos en alguns casos: «Tal o tal cosa és inconstitucional», en alguns casos ens ha fet o bé interpretacions o ens ha indicat, fins i tot, algunes redaccions, per dir-nos: «Això només pot ser constitucional si li donem aquesta forma, si incloem tal expressió».

I això ens passa, al nostre parer, en tres articles, respecte dels quals mantenim esmenes que volem votar, acabo, em sembla que em queden... perdó, em semblava que em deia que havia acabat el temps. Bé, deia: tres articles respecte dels quals el Consell Consultiu ens diu que hauríem d'esmenar perquè, si no, són inconstitucionals. Les llegirem després i ens diran quines. Però jo només voldria llegir allò que ens ha dit el Consell Consultiu aquí.

Per exemple, per la designació d'òrgans a la direcció de diversos organismes, Banc d'Espanya, etcètera, però també per la designació de representants en òrgans de direcció, d'organismes econòmics, etcètera, el Consultiu ens diu: «La proposta de reforma», es refereix, evidentment, als articles, «són constitucionals», ens podríem quedar aquí però és que seria insuficient, perquè el Consultiu ens diu: «Sempre que s'afegeixi», per tant, la condició voldria dir que, altrament, no és constitucional, «sempre que s'afegeixi a cadascun d'ells la frase "en els termes que estableixi la legislació aplicable"».

Doncs, bé, nosaltres mantenim aquesta esmena i mantenim l'esperança, la confiança –en tot cas, som de la raça dels que no es resignen–, que sigui atès el consell del Consultiu, esmenem aquests articles perquè només d'aquesta manera la proposta que surti, com espero, d'aquest Parlament, sortirà amb tota la força, amb tota la

solidesa i amb cap de les febleses que, si no, podrien acompanyar-la. De manera que simplement els agraeixo l'atenció i espero que quan sotmetem aquestes esmenes a votació tinguin, no sé si dir, la gentilesa d'atendre-les.

Moltes gràcies.

El president

Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, l'honorable senyor Josep Maria Pelegrí.

El Sr. Pelegrí i Aixut

Moltes gràcies, senyor president. Distingits membres del Govern, il·lustres diputats i diputades d'aquesta cambra. Permetin que abusi un moment de la meva presència en aquesta tribuna per llegir un breu fragment d'un text d'un document d'Unió Democràtica de Catalunya, recent, de l'any 1997, que parla de la posició d'Unió Democràtica sobre la construcció del que és el nostre estat confederal en relació amb l'Estat espanyol.

I diu: «Entenem que aquest és el model més apropiat per a un estat format per diverses nacions, ja que reconeix a cadascuna el dret a la sobirania. És el model que respecta, amb major sentit d'equitat, el dret que tenen tots els pobles a tractar-se d'igual a igual, alhora que fomenta la col·laboració i la coordinació basades en la llibertat de cada poble permanentment reconeguda».

Aquest és un document d'un text que, com he dit, es va aprovar parlant sobre la sobirania de Catalunya i l'estat plurinacional. I crec que quan em toqui ara defensar la posició, el posicionament del Grup Parlamentari de Convergència i Unió en relació amb el Títol V, sobre les relacions amb l'Estat, les relacions amb les altres comunitats autònomes, les relacions amb la Unió Europea i les relacions # de la Generalitat de Catalunya, pertocava i em sembla que era oportú que fes aquesta lectura.

Esquerra Republicana va fer, en el primer dia d'aquesta sessió plenària, una llarga i extensa explicació de la història del nostre país i dels anhels que podia tenir Esquerra Republicana des de la seva fundació com a partit polític. Unió Democràtica, em permeto recordar, que també ha lluitat per això des de l'any 1931, amb els mateixos

valors i amb el mateix esperit de lluita que ho han pogut fer altres, sense que això suposi que uns siguin més o que els altres siguin menys.

Aprofito per dir que no sé si seré capaç amb una seducció masculina d'intentar convèncer els il·lustres diputats i diputades que votin a favor de les esmenes, a què després faré referència, sobre alguns aspectes que, també em permeto dir-ho, m'ha preocupat o he tingut un principi de preocupació per la intervenció de la representant del Grup Parlamentari Socialista, perquè no sé si he entès bé la seva posició. Jo crec que estem parlant aquests dies, avui aquí, de temes transcendentals. No hi ha cap títol de l'estatut que estem proposant, cap títol, que sigui menor. Tots els títols són importants, perquè és el que nosaltres, l'instrument que nosaltres volem tenir de futur. I tots, per tant, tots aquests títols, han de ser i són per a nosaltres capitals.

Jo crec que el que m'ha semblat interpretar és que hem anat avançant del títol preliminar, el primer, el segon, el tercer, el quart, i ara estem en el cinquè. I, en aquest cinquè potser hem baixat l'autoestima del que potser hem plantejat en altres títols. Potser el que plantejem en aquest Títol v no es correspon amb el que hem dit i hem escrit negre sobre blanc en els títols precedents.

No voldria haver interpretat això. I després suposo que la il·lustre diputada tindrà ocasió, si vol, doncs, de seguir el debat per desmentir o no. Però, en tot cas, sí que en contraposició amb això, discrepo obertament, doncs, de la posició del Partit Popular en relació amb aquesta qüestió. Hi ha molts arguments que s'han donat, la majoria dels quals nosaltres no hi participem.

I, tot i que és cert que nosaltres votarem a favor d'aquest Títol —ja ho avanço ara, per generar el coneixement, com vostès ja saben també—, també demanaria, amb aquesta seducció de què parlàvem abans, que es reconsiderin aquestes esmenes que encara hi ha vives del Grup Parlamentari de Convergència i Unió per fer front a alguns dels aspectes que intentaré ara fer-ne referència.

Si Catalunya és una nació, sempre ho ha estat, d'altra banda, ara tenim un instrument que ho reconeix, hem d'estar orgullosos d'aquesta condició. I aquest orgull, que ve lligat també i ve vinculat als lligams, a la unitat, a la llengua, a la cultura, a la història, als drets històrics, a la consciència nacional de la gent, no seríem una nació si la gent

no tingués consciència de ser una nació. I, per tant, tot això, tot això ens ha de fer valer la nostra autoestima, la nostra oportunitat i la nostra paraula.

En el Títol preliminar es reconeix i es reafirma aquest fet diferencial, que volem ser i que, de fet, som. Igual que els drets històrics, igual que altres coses, no cal que ens ho reconegui la gent, per ser. Nosaltres som, nosaltres volem ser. I, per tant, aquest reconeixement l'hem de fer valer. Els drets històrics, el fet que Catalunya és una nació. Això vol dir alguna cosa, i això té efectes, ha de tenir efectes, necessàriament ha de tenir uns efectes determinats.

Fitxer 18

... i aquest Estatut, el que pretén en aquest capítol, en aquest títol, és de tenir aquests efectes. N'ha de tenir en el títol de les competències, perquè si no de què serveix que nosaltres ens definim com una cosa, com el que volem ser, com el que el poble de Catalunya se sent, si després això no ho traslladem..., amb relació al títol de les competències, per exemple, o en el títol de les relacions amb altres administracions, o en el títol del finançament. No serviria de res que Catalunya i que els catalans ens sentíssim nació si després no fem valdre aquesta condició, no?

I, per tant, no voldria estar contribuint a fer, a redactar, a aprovar un Estatut estètic. Ha de ser un Estatut amb contingut, ha de ser un bon Estatut, i estic convençut que tots els grups parlamentaris, tots, han intentat en aquests llargs mesos de treballs d'elaboració de l'Estatut de fer un bon Estatut i no de fer un Estatut estètic, que és el que seria si realment no som conseqüents amb el que diem en la primera lletra de la primera pàgina i amb el que fem a l'última lletra de l'última pàgina. I crec que tots convenim en aquesta direcció i en aquesta intenció.

Jo crec, i ho manifesto públicament des d'aquesta tribuna, que s'ha concebut una bona regulació. Potser no l'òptima, des del nostre punt de vista, potser no l'òptima, però s'ha aconseguit en aquest títol una bona regulació. S'ha de promoure, i sempre ho hem dit i ho hem defensat, una relació d'igual a igual, i no podem permetre que hi hagi mecanismes que facin, que permetin, que puguin induir que hi hagi una relació d'un superior a un inferior. Aquest tractament d'igual a igual és la bilateralitat, entesa

potser com l'entendem nosaltres, i admeto també que hi pot haver matisos i que hi pot haver altres interpretacions, com en tot. Però en tot cas, la nostra interpretació d'aquesta bilateralitat, d'aquests instruments de bilateralitat que volem dotar en el nou Estatut ha de ser d'igual a igual. I no admetríem una relació de jerarquia, en la qual nosaltres no estiguem en una posició d'igual a igual. I aquest tractament –aquest tractament d'igual a igual– és el que fa que tot allò que comporti la col·laboració mútua dels diversos pobles, en aquest cas, de l'Estat espanyol..., fet sempre amb el respecte, amb la llibertat i, evidentment, la sobirania de cadascun d'ells.

I aquesta és la millor lleialtat a què vostè feia referència abans, entre tots plegats. És la millor lleialtat que podem nosaltres aportar en un Estatut per al nostre país per als propers anys. I també, des del meu punt de vista, aquest és el sentit profund del concepte d'Estat plurinacional, i nosaltres, des de Convergència i Unió, volem per a Catalunya aquest horitzó, i treballarem amb tota la intensitat de què siguem capaços per intentar arribar-hi i per aconseguir aquest horitzó.

Nosaltres voldríem reclamar un mapa de l'Estat espanyol que sigui el que identifiqui els pobles reals, les nacions, aquest Estat plurinacional on nosaltres volem ser. Aquesta és la nostra intenció, aquest és el nostre objectiu. Alguns potser pretenen o volen pretendre que Espanya sigui un Estat federal amb sacarina, desigualat, desensucrat, igualat. No tenim clar què som i què volem? Ara això és possible. Per tant, som-hi, fem el que sigui possible perquè això no sigui així.

És evident que s'ha parlat molt, moltes paraules i moltes manifestacions i declaracions sobre l'Espanya plural, sobre la asimetria [#], etcètera. Hi ha una constatació que és innegable. On hi ha realitats diferents, hi ha d'haver tractaments diferents i, per tant, no podem ser tractats de la mateixa manera quan hi ha realitats nacionals diferents dins de l'Estat espanyol. En tot cas, pot ser més comprensiu o no més comprensiu, més compartit o menys compartit, però en tot cas és una realitat innegable, que on hi ha realitats diferents hi ha d'haver tractaments diferenciats. I també, en el mateix sentit, no hi ha major discriminació que tractar igual realitats diferents, no hi ha major discriminació que tractar..., realitats diferents.

Hem vist al llarg dels treballs que s'han fet en la Ponència una voluntat dels partits que donen suport al Govern i potser, des del nostre punt de vista exagerat..., i aquí és també la seva posició inicial, un biaix –un biaix–, una petita esbiaixada cap a la subordinació. Hi ha paraules en el text, hi ha paraules en la redacció dels articles, que ens podríem donar a pensar que no hi ha una voluntat de ser el que som i de defensar el que som. Vostè ha fet referència i ha portat a col·lació –ha tret a col·lació– l'informe del Consell Consultiu en el qual es diu que el Consultiu determina la inconstitucionalitat d'aquells articles que imposin el caràcter vinculant d'un informe o el caràcter vinculant d'alguna posició amb relació a aquesta qüestió, no?

Però jo crec que si nosaltres hem definit el que som en el títol preliminar, hem continuat manifestant i defensant amb autoestima i autoorgull el que som en la resta de títols, també en aquest títol s'hauria pogut fer un esforç, i és el que demano, perquè acceptin les nostres esmenes, que també..., si ens volem tractar d'igual a igual, això ha de ser sense cap tipus de matís –perquè així podríem arribar a l'Estatut òptim–..., de cap tipus de matís, hi insisteixo, amb relació a aquesta bilateralitat i a aquest tractar-se d'igual a igual, que és el que nosaltres defensem.

I aquesta subordinació, amb aquests petits matisos que li estic manifestant o que li estic comentant, es reflecteixen en la redacció, per exemple, del 176, en la designació dels membres d'organismes econòmics i socials, on nosaltres, hi insisteixo, demanem una esmena..., de la supressió d'aquesta «possibilitat» que Catalunya pugui designar els membres de Catalunya en aquests organismes, i que en tant que Catalunya no sigui només una «possibilitat» que pugui «participar» en la designació de les persones en aquests organismes. Perquè «participar» és un concepte que és relativament indeterminat, que pot portar a diferents interpretacions i que si hem de seguir amb l'experiència –que després en parlaré– que hem tingut fins ara, nosaltres aquesta «participació» podríem veure-la com un intent d'agressió al que realment defensem quan nosaltres diem que som una nació i quan aquí plantejem la bilateralitat d'igual a igual, en els termes en què m'he expressat amb anterioritat.

Tampoc volem un Estatut descafeïnat, que permeti que diguem una cosa en l'Estatut i després resulta que a l'hora de la veritat, per les diferents interpretacions

d'organismes, de persones o d'institucions que no són qui realment ha de decidir i ha d'arbitrar aquesta inconstitucionalitat es puguin descafeïnar aquelles propostes o aquell paper de Catalunya, de la nostra nació, del nostre poble..., que s'esdevinguin en funció de qui hi hagi a l'altre costat.

Parlem de la Comissió Bilateral. És un instrument de relació. Se li ha de donar poder i s'ha d'exercir el poder d'aquesta Comissió Bilateral –s'ha d'exercir. El té, està determinat i s'ha d'exercir. Si no, ens quedaríem coixos, no podem fer que una Comissió Bilateral de la importància i de la transcendència de la que estem dibuixant en aquest Estatut pugui ser negre sobre blanc, escrit amb una sèrie de competències i de facultats, i després que, això, nosaltres mateixos siguem els primers que o bé ho incomplim o bé no exercim..., això.

I això només és una conseqüència dels articles 3 i 5 i, entre d'altres, del títol preliminar d'aquest Estatut, no? Per tant, si és una conseqüència també ha de ser una conseqüència que [#] així. Jo intento reforçar aquesta idea. Aquest és un capítol important, com els altres, com tots, però crec que és important també que nosaltres tinguem la consciència de com hem d'utilitzar, de com hem d'interpretar i de com hem de veure nosaltres, des del nostre punt de vista, aquests articles amb relació al títol V, no?

Hi ha l'article 177.2 a, que és l'elaboració de..., la Comissió Bilateral podrà elaborar projectes de l'Estat que afecten competències de Catalunya. I això està bé, i això està bé. I el 177.2 b, també amb relació a pressupostos de l'Estat que tinguin efectes a Catalunya. I això està bé, però també recordo –ho ha fet abans, aquest dematí, si no m'equivoco, el senyor Ramon Camp–..., hi ha més de 250 recursos d'inconstitucionalitat –més de 250 recursos d'inconstitucionalitat– per fets de l'Estat que laminen les nostres competències. I, per tant, he d'intentar, tenint aquesta experiència –tenint aquesta experiència–..., intentar limitar i intentar evitar que això es pugui tornar a produir. La redacció és correcta, però no hauríem de deixar cap escletxa, perquè aquesta redacció, que és correcta, pogués oferir la possibilitat a l'Estat que pogués seguir interferint, que pogués seguir laminant aquelles competències que són exclusives de Catalunya i que són pròpies de nostre estudi [#].

Per tant, crec que hi ha un punt que hem de tenir molt en compte, també, que és l'experiència del Govern fins ara, què ha passat en realitat. Vostè parlava, la senyora Lídia Santos, en representació del Grup Parlamentari Socialista, de la lleialtat i de la confiança. Fins ara, tots els governs que hem tingut a l'Estat els ha faltat lleialtat envers Catalunya i els ha faltat confiança envers Catalunya. I no així per part dels governs de la Generalitat, amb relació a l'Estat.

Parlem de la Unió Europea. Miri, si hi ha una justificació compartida per tots, que aquest Estatut s'havia de fer novament, de bell nou, era la Unió Europea, era Europa, no? L'any 79 tots sabem que no deia res de la Unió Europea... M'he passat del temps. Avui és l'espai polític de Catalunya, i nosaltres hem d'encaminar-nos cap en aquest espai polític. Europa és l'objectiu per projectar la nostra personalitat. Així ho volem nosaltres, així ho entenem nosaltres, així ho determinem nosaltres.

Però, per tant, també hem de ser forts i valents amb relació a aquest capítol. No comparteixo –ja ho he dit abans i torno a insistir-hi– el posicionament del Partit Popular amb relació a aquesta qüestió. Si nosaltres tenim aquí competències, les hem d'exercir on sigui. Les tenim o no les tenim. Són nostres o no són nostres. I, per tant, la veu de Catalunya no ha de ser en aquests casos determinant, sinó ha de ser vinculant, per manifestar la nostra veu allí on s'escaigui, en tots aquells aspectes que siguin temes de la nostra competència.

Quin cas ens faran de la nostra veu? Tenim força per ser escoltats? Hem d'exigir que puguem ser escoltats. No podem permetre relegar o renunciar aquells drets que tenim si nosaltres volem tenir una veu i podem ser escoltats. La posició de l'Estat en temes de la nostra competència, ho sento molt, ha de ser la nostra, clar i català. La posició de l'Estat amb relació a temes que afecten la nostra competència ha de ser la posició de Catalunya. Si no, és que estem maquillant l'Estatut. Perquè per què [#] un Estatut dient que som tanta cosa, dient que som això o som allò, si després resulta que no exigim el que som i si no exercim el que som? I, per tant, en aquest sentit, hi insisteixo, discrepo de les afirmacions del representant del Partit Popular.

L'article 180 parla de la participació en la formació de les posicions de l'Estat. En la formació no val que l'Estat imposi una determinada posició amb relació a les

competències de Catalunya per la Unió Europea. I aquí torno a repetir les esmenes que hem fet abans. Nosaltres hem presentat esmenes per eliminar aquella possibilitat que la nostra posició sigui «determinant» amb relació a això. Volem que l'informe sigui «vinculant», i aquelles competències que són nostres..., siguin vinculants les nostres posicions a l'hora de defensar davant la Unió Europea.

Per què? Doncs, perquè si no està dient [#] de la nostra sobirania. I si volem fer-ho podem fer-ho, però si no volem fer-ho, que no volem, hem de defensar i hem d'exigir que hi hagi aquesta relació i aquest respecte que s'escolti la nostra veu i que sigui vinculant. No ens fan cap favor, no ens fan cap favor deixant-nos escoltar o deixant-nos acompanyar. El conseller Siurana va ser el primer conseller que va poder anar a una reunió de la Unió Europea en aquesta nova etapa. No ens fan cap favor. És que tenim el dret a anar-hi, i exigim poder anar-hi i poder defensar el que nosaltres pensem amb relació a això.

Nosaltres som Europa, nosaltres volem ser presents a Europa, i això comporta un reconeixement i un comporta un coneixement de Catalunya. I també crec que hem de tenir la capacitat de decisió que ens mereixem pel que som, no perquè ens ho atorgui algú amb la gràcia que li vulgui atorgar... Pel que som, ens mereixem que ens respectin, ens mereixem que ens coneguin i ens mereixem el reconeixement.

Jo crec que nosaltres hem d'exigir que Europa pugui escoltar les necessitats de Catalunya per la nostra pròpia veu –per la nostra pròpia veu–, que fins ara no ha estat així. El que és nostre és nostre. El que és nostre és nostre. I si és nostre, ho és davant d'Europa [#] espanyol i [#]. I el que és nostre ens pertany, i el nostre el negociem, el decidim, el parlem nosaltres. Ningú més per nosaltres pot fer aquesta competència. Les competències que té Catalunya, les que siguin, no són competències mòbils, no són competències movibles, no són competències que poden passar de mans a mans. Són competències pròpies de Catalunya, que les hem d'exercir nosaltres i que nosaltres volem que siguin exercides i les volem exercir en les condicions que ens permetrà aquest Estatut d'autonomia de Catalunya.

La nació catalana ha de garantir la seva presència efectiva en les diferents institucions i en els diferents organismes internacionals. Tenim el dret i el deure que això sigui així.

I permetin-me només un últim comentari amb relació a l'acció exterior de la Generalitat de Catalunya. Jo crec que necessitem instruments per poder fer possible... (*Remor de veus.*) Ha degut passar alguna cosa, perquè hi ha una mica d'enrenou. Jo acabo, senyores diputades, senyors diputats... Amb relació a l'acció exterior hem de fer alguna per refer la nostra imatge a l'exterior, perquè com vostès saben en els últims mesos això o ha estat molt lamentable..., alguns episodis que han passat. Nosaltres no havíem necessitat mai que aquests instruments que tenim fessin això [#].

És per aquest motiu que els demano que reconsiderin la seva posició amb relació a les esmenes de Convergència i Unió en aquest títol, que ho facin, que ho facin per aquesta valentia que hem tingut en els títols precedents..., i que, si no és així, doncs, farem un Estatut, com deia –que no ho volem–, maquillat, de maquillatge, un Estatut estètic i no un Estatut amb continguts que serveixi realment perquè el futur, perquè el nostre futur sigui millor.

Si Catalunya és una nació...

El president

Senyor diputat...

El Sr. Pelegrí i Aixut

...siguem conseqüents.

Moltes gràcies, senyor president, moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

El president

Gràcies. Obriríem ara un torn de rèplica. Té la paraula pel Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Alternativa, la il·lustre senyora Dolors Comas.

La Sra. Comas d'Argemir i Cendra

Gràcies, senyor president. Bé,

Fitxer 19

...És evident que, quan es parla d'aquest títol, el que d'alguna manera surt a relluir és el model d'Estat en el qual estem inclosos i cap a quin model d'estat ens fa avançar aquest Estatut. I, lògicament, les concepcions que han expressat els diferents grups parlamentaris són concepcions diferents, perquè, a alguns, aquesta descentralització major de l'Estat –una futura descentralització major de l'Estat– els pot semblar massa, com pot ser el Partit Popular; a altres, la concepció federal els pot satisfer; en altres, doncs, buscaríem l'Estat lliure associat; en altres, la independència. I és evident que amb l'actual text de l'Estatut, d'alguna manera s'avança cap a una determinada direcció, però no arriba a culminar possiblement el tipus d'encaix de Catalunya amb Espanya des del punt de vista polític. I això passa amb pràcticament tots els grups parlamentaris de la cambra, excepte, potser, el Partit Popular, que li pot semblar massa, ja ho ha dit, el que es preveu justament en aquest apartat i en altres com el de Competències, o en altres aspectes.

Nosaltres hem valorat que aquest títol de l'Estatut representa un pas endavant, un pas en una bona direcció, des del punt de vista que deia jo abans; trenca, d'alguna manera, la jerarquia centralista. No vol dir, trencar la jerarquia centralista entre diferents nivells polítics, que no subsisteixi aquesta jerarquia.; és a dir, avança, aquest Estatut, cap a una major igualtat en la relació entre poders públics, això és cert, però la igualtat que voldríem amb un model federal curt, per dir-ho així, no s'aconsegueix encara amb aquest Estatut. Sí, en tot cas, és un pas endavant. I perquè és un pas endavant ho hem de valorar. Perquè potser hem après –jo crec que com a poble hem après– que els passos endavant impliquen poder avançar, i que, de vegades, és millor anar a poc a poc i avançar, que no pas fer retrocessos. I en aquest sentit, és evident que si comparem aquest Estatut, aquest Dictamen que tenim sobre la taula, amb l'Estatut del 79, és un pas endavant des del punt de vista de cap a quin model d'Estat volem avançar. I si comparem l'Estatut del 79 amb el del 32, és un salt de gegant. Per

tant, en la nostra història recent, el que podem veure és que, encara que les aspiracions del poble de Catalunya no es vegin totalment representades en els estatuts que hem anat tenint –potser en aquest tampoc–, sí que representa, en tot cas, insisteixo, avenços importants des del punt de vista de l'encaix de Catalunya amb Espanya, i des del punt de vista de per què no influir en un canvi en el model d'Estat. No hi renunciem, des de la nostra sobirania, a influir en un futur canvi en el model d'Estat i avançar cap a una concepció federal; lògicament, no hi renunciem com a poble. I, sens dubte, haurem de defensar, com a través de la Comissió bilateral, per exemple, es negocien aspectes importants per a Catalunya, des del punt de vista d'unes condicions d'igualtat, però evidentment les comissions multilaterals, des del punt de vista que impliquen coordinar interessos comuns a nivell del conjunt de l'Estat, és també un instrument que cal conservar.

Volia també fer una referència a la importància que té les previsions estatutàries amb relació a la participació a la Unió Europea, perquè, en definitiva, necessitem un marc estatutari nou i fort per poder assumir el lideratge en moltes de les negociacions que ja estem fent, i caldrà fer, i continuarà calent fer amb les institucions de la Unió Europea. Perquè fixem-nos que hi ha sobre la taula de negociacions temes que ens afecten, i que ens han d'afectar encara més a Catalunya; temes, com per exemple la Directiva #Volkenstein, sobre liberalització de serveis; temes, com els propis pressupostos comunitaris; o la Directiva #Ritch, relativa a productes químics; o, per exemple, el propi programa de tancament de les centrals nuclears; o la transversalitat de les polítiques de gènere; o el model ferroviari europeu; o les relacions a la Unió Europea amb Xina, per exemple, que tant ens estan afectant; o tota la qüestió de les euroregions o de futures amopliacions. Temes tots ells cabdals, que actualment es troben oberts, que estan en debat en el Parlament europeu i que es concretaran en un sentit o altre, en funció de la influència que els diferents estats, però també nosaltres, des de Catalunya, participant també en les decisions que ens afecten a la Unió Europea a través del que preveiem en l'Estatut, puguem influir, de cara a condicionar el resultat de tots aquests temes o altres que ens puguin afectar com a país.

En definitiva, insisteixo que aquest títol de l'Estatut entenem que representa un avenç important. Tots els títols són importants en l'Estatut, però potser uns més que altres per la seva novetat, pel fet que incorporen aspectes que prèviament no estaven previstos, institucionalitzen noves figures, noves fórmules de relació i col·laboració amb l'Estat, amb altres comunitats autònomes i amb la Unió Europea, que són cabdals per al nostre futur com a país.

Gràcies, senyor president.

El president

Gràcies, senyora diputada. Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, la il·lustre senyora Pilar Dellunde.

La Sra. Dellunde i Clavé

Bé, moltes gràcies. Senyors diputats, senyor president. Bé, jo començaria per una reflexió que potser no he entès mol, de la senyora Santos, companya de Ponència, sobre els sentiments. Potser també ens podria ajudar la gent del Partit Popular, perquè em sembla que... Em vaig quedar una mica parada, ahir –i seguia atentament el discurs del senyor Francesc Vendrell, quan ens parlava de la nació catalana. I potser, a mi, el que em sobta més és que potser algú em pugui donar una demostració jurídica que Catalunya no és una nació. Jo tenia arguments jurídics, de ciència política, o fins i tot filosòfics, però em sembla que el fet que reconeguem que una nació pugui existir, sigui una entitat real, Catalunya sigui una nació, no depèn només d'arguments, depèn de moltes altres coses. Per tant, sí que m'agradaria que la senyora Santos m'aclarís aquest comentari. Que no vol dir que una persona no pugui tenir dues nacions o creure en dues nacions, però en tot cas, per a mi, hi ha una cosa que va més enllà dels arguments i té alguna cosa a veure amb això.

Bé, en segon lloc, la multilateralitat. Bé, sempre i amb garanties. Perquè el Senat alemany, per exemple, té drets a «veto», per tant... Evidentment que no sempre són negatives, però sempre amb garanties, sempre que calgui; per exemple, per a la publicació de les finances fiscals.

Continuo amb algunes observacions de la senyora Santos. Nosaltres no en tenim prou amb un simple torn rotatori. Penso que la reflexió de fons és que simplement no podem negar l'asimetria que hi ha, no podem negar la diferència. I l'hem de viure, no com un privilegi, sinó com un dret. I per tant, hem de veure diferent aquest torn rotatori, no sols en els organismes de la Unió Europea. I per això nosaltres demanem una representació directa.

Bé, nosaltres no neguem mai que ja s'ha obert una escletxa important en aquest tema, i l'ha obert el present Govern de l'Estat. Per tant, jo penso que en la valoració que feia el senyor Pelegrí, també falta, en aquests darrers anys, quan valorem quina ha estat aquesta relació que definíem abans com dues persones, quines són les renúncies que també hem fet per part del Govern de la Generalitat. Per tant, per ser justos, hauríem de valorar les dues parts i veure que, en aquest moment, hi ha una oportunitat única, en primer lloc a Europa. No sabem si a l'Estat espanyol també serà el temps de les oportunitats; però en tot cas, si és aquest el temps de les oportunitats, val més que les aprofitem. A Europa vivim un moment únic i és necessari autoafirmar-nos. Hem vist tot el debat sobre el tractat constitucional, no s'han aprovat les perspectives financeres, i ara és l'oportunitat de participar. Que ens vegin construït en positiu. Per això parlava que l'article que apareixia en l'Estatut era un compromís, la renovació d'un compromís en la construcció europea.

Bé, volia comentar també, respecte al senyor Pelegrí, alguna cosa que no he entès. Em parlava de la memòria històrica d'Unió. Jo penso que sempre, evidentment, la memòria històrica s'ha de recuperar i l'hem de reconèixer. Però em sembla que no vam ser el Grup d'Esquerra –si de cas, després m'ho podria aclarir–, els que no vam fer referència. Em sembla que, en tot cas, qui va fer un relat de l'aportació de les persones del seu partit que havien contribuït a la història de Catalunya a la redacció de diferents estatuts, va ser Iniciativa per Catalunya. Però en tot cas, potser el senyor Bosch si està per aquí ho podria aclarir. En tot cas, evidentment, tot el reconeixement. Però potser, a contrapartida d'aquest aclariment, vostè me'n podria fer un altre. També em va sobtar molt, en la intervenció del senyor Felip Puig, quan em deia que, l'any 79, ells havien defensat un concert econòmic, i que ara també el defensaven.

Però clar, potser, des de la meva perspectiva de lògica matemàtica, hi ha alguna cosa que no m'acaba de quadrar, perquè des de l'any 79 fins ara han passat molts anys. Potser, o fem una reflexió seriosa que hi ha hagut una incoherència, o obrim un expedient X. Per tant, doncs, m'agradaria que també m'ho aclarís.

I finalment, un tema relacionat amb l'acció exterior. Hi ha una expressió, em sembla, en un poema de Foix, que diu: «És quan dormo que hi veig clar.» I en un llibre de Xavier Rubert de Ventós, d'iniciació a la filosofia, recordo que ell jugava amb aquests termes, d'alguna manera venia a dir que, quan és fosc és quan realment hi veus clar. Jo penso –i ho vaig poder comprovar quan em vaig començar a interessar per l'astronomia– que, si hi ha molta contaminació lumínica, no hi pots veure gaire lluny. I potser aquelles persones que pensen que la imatge exterior, per bona o per dolenta que hagi estat en un moment determinat –que jo penso que ha estat molt bona, tant quan presidia la Generalitat l'honorable Jordi Pujol, com ara l'està presidint el molt honorable Pasqual Maragall– penso que la imatge d'un país, per bona o per dolenta que sigui, no depèn mai del Govern. I és ser, potser una mica curt de mires –i no em refereixo a la seva persona, sinó a l'actitud que vostè m'ha mostrat–, pensar que és així, perquè la imatge la dona la nostra societat, la nostra cultura, la nostra economia, i també la nostra història, des de fa molt temps. Per tant, no crec en el catastrofisme i no crec en les derrotes, per això penso que avui, el que estem fent és un...

El president

Senyora diputada...

La Sra. Dellunde i Clavé

Sí, perdoni, ja acabo. Doncs un acte d'autoafirmació com a nació, i ho hem de celebrar. I el que ja toca és que aquest país deixi de viure de revoltes.

Moltes gràcies.

El president

Senyora Santos... Vol intervenir?

La Sra. Santos i Arnau

Senyor president, senyores i senyors diputats, altre cop estem aquí fent un debat una mica peculiar. Sembla que se'ns interpel·la sobre els nostres sentiments directament, i després farem alguna passada per seduccions mútues, potser. De manera que..., potser, el senyor Josep Maria Pelegrí..., en fi, té mèrits suficients per seduir... (*Remor de veus.*) De manera que... Estem parlant de l'Estatut, estem parlant de l'Estatut.

El president

Senyores diputades, senyors diputats... Tornem en tot cas al debat, si us plau...

La Sra. Santos i Arnau

Tornant al debat... Perquè són temes que s'han produït... Ja que no és molt habitual en aquesta cambra, ni estem massa habituats, suposo, des del parlamentarisme català, a utilitzar grans oratòries, i normalment fem les coses més planeres, això és més petit, per tant la proximitat ajuda a moltes coses –de vegades també dificulta, però ajuda a moltes coses–, i sobretot hauria d'ajudar també a relaxar-nos. Estem en un debat que té la immensa importància que té, i que crec que fins a aquest moment i fins a aquest punt ningú, almenys d'una forma expressa, li ha tret nivell...

Fitxer 20

...ni li ha restat importància i dignitat en aquest debat. Tots els intervinents de tots els grups crec que han donat el millor d'ells per donar-li, justament, la solemnitat que aquest debat requereix.

I estàvem parlant –estàvem parlant– del tema de relacions amb l'Estat, amb la Unió Europea, i el que això significava. I el debat ha anat derivant cap a altres punts i cap a altres qüestions que en tot cas l'únic que volia significar, i ha semblat que hi ha hagut algun equívoc o no m'he sabut explicar bé, perquè el senyor Pelegrí em deia: «Home, no hi han uns capítols, uns títols més importants que uns altres», com si –o almenys jo he interpretat així les seves paraules– m'estigués dient que jo donava molta importància al títol de poder judicial i al títol, ara, de relacions exteriors, en fi, allò, per simplificar, i en canvi no la hi donés als altres. No, no, tots els títols són d'una

importància capdal, cadascun amb el seu enfocament i amb el seu plantejament. I l'única qüestió que jo feia... –evidentment, aquest matí hem estat parlant de competències, vam estar parlant ahir del títol preliminar; podríem dir que pocs títols com aquests són importants. Però el que jo volia significar és que, des de la nostra concepció, si el que pensem és que anem avançant cap a un model federal, si vostè li vol posar un altre nom i li vol dir l'Estat plurinacional, que acabarà concretant-se en una determinada forma jurídicopolítica, doncs si estem caminant –i jo crec sincerament que estem caminant cap aquí– i ho estem fent amb passos, no només d'una forma retòrica, d'un desideràtum, sinó que comencen a haver-hi elements que ens estan indicant que aquest és el camí que estem emprenent, sobretot si finalment podem culminar l'encara no començada però sí parlada reforma del Senat, doncs si caminem en aquesta direcció segurament els dos títols –justícia i acció exterior– exemplifiquen d'una manera clara el progrés cap a aquest camí.

Jo deia: «Hi han passes». Perquè evidentment, quan estem parlant de representació davant de les institucions de la Unió Europea, en aquests moments, *avant la letre*, o si volen *avant la norma*, s'està començant a fer. Hi ha en aquest hemicicle, en aquesta cambra, algun conseller que ja ha tingut l'oportunitat d'estar davant d'organismes de la Unió Europea. De manera que es va avançant, segurament amb dificultats, segurament no tan ràpid com voldríem, no tan de pressa, no amb la intensitat...

El president

Senyora diputada...

La Sra. Santos i Arnau

...però sí que s'hi va avançant.

Bé, sembla que se m'ha acabat el temps. No he contestat als sentiments, que em reclamava la senyora Pilar Dellunde, però després amb molt de gust ho faré.

Moltes gràcies.

El president

Senyor Pelegrí, té la paraula.

El Sr. Pelegrí i Aixut

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, vull agrair en primer lloc les amables i cordials referències que la senyora Lídia Santos ha adreçat a la meva persona; intentarem que aquesta cordialitat també sigui corresposta per part nostra.

La senyora Pilar Dellunde, només simplement, no sé si m'he explicat bé o no. simplement volia constatar avui aquí, també, que he de fer una posició d'afirmació del que som i del que hem defensat des de sempre Unió Democràtica. Per tant, no anava en contra de..., sinó simplement constatar que des d'Unió Democràtica també s'ha treballat per aquest país. Ho va fer el senyor Ridaó quan en va tenir l'oportunitat, jo ho faig ara, quan n'he tingut l'oportunitat, en un tema especialment treballat i sentit per Unió Democràtica, també en el marc de la federació de Convergència i Unió des que som coalició o federació electoral de partits. Però, en tot cas, amb una història en la qual Unió Democràtica també s'ha volgut sentir particip d'aquesta història. Tots sabem que el que som ara ho som per tot el que hem fet, i generacions i persones que han fet abans el que han fet ens ha permès arribar a això.

Vostè tenia un dubte sobre el senyor Felip Puig amb relació al concert econòmic. Jo li intentaré donar la informació que jo tinc. Jo no hi era l'any 79, per tant no puc donar-li una afirmació o una opinió de primera mà, no? Però sí que els fedataris de la història ens diuen, i les persones que han estat participants d'aquestes reunions, que l'any 79 Esquerra Republicana de Catalunya i Convergència i Unió –i Convergència i Unió– van defensar en la redacció, en els treballs de redacció de l'Estatut d'autonomia de Catalunya de l'any 1979, el concert econòmic. Hi havia una situació diferent, hi havia uns condicionants diferents, hi havia una realitat diferent. I al final no va sortir el concert econòmic reflectit en el text de l'Estatut del 79.

Vostès han seguit reivindicant en el seu programa electoral durant molt temps el concert econòmic. Ara hi ha una altra situació, unes altres realitats, una altra manera de pensar les coses. Nosaltres ara, en aquest moment, en el qual s'estan fent els treballs de redacció de la Ponència del nou Estatut, hem defensat el concert econòmic. Per tant, hem constatat que Esquerra Republicana en un moment anàvem conjuntament a defensar el mateix; vostès durant molts anys han defensat això i ara,

en aquest moment –en aquest moment– pensem –i és l'opinió que interpreto que va donar el senyor Felip Puig ahir– que vostès ara no estan defensant el concert econòmic, quan hi ha una oportunitat per defensar aquest concert econòmic.

Per tant, aquesta és la matisació que hi havia, amb referències històriques, i amb l'única voluntat de construir –que ningú pensi una altra cosa que no és: amb l'única voluntat de construir. Volem un país millor, volem un finançament millor. Tenim ara una ocasió per poder fer això amb la redacció de l'Estatut, i el que fem és intentar-ho, no? Defensant cadascú les seves legítimes posicions, i això també està clar que sigui així, i respectant cadascú els seus idearis, les seves ideologies i les seves posicions.

Ha fet una afirmació que la imatge –parlant d'un altre tema i d'una altra qüestió– exterior no depèn del Govern. Jo em permeto discrepar; jo crec que el Govern pot tenir un paper determinant en la imatge exterior que pot donar de Catalunya; que evidentment hi ha altres factors i altres elements, i altres persones, i altres institucions que poden donar una imatge exterior de Catalunya, bona o dolenta; hi estic d'acord. Però crec que el Govern també té un paper per intentar donar una imatge exterior del Govern. I, per tant, qualsevol instrument que serveixi perquè el Govern i els altres..., i les altres circumstàncies i d'altres situacions puguin donar aquesta imatge, millor.

Vostè ha fet referència al títol d'una obra, d'un llibre, no? Jo el que diré ara no ho he tre de cap llibre, però se m'ha ocorregut quan vostè ha fet això. Miri, hi ha gent que viu i dorm en la foscor –hi ha gent que viu i que dorm en la foscor. Nosaltres tenim l'obligació, i en podem tenir l'oportunitat, de despertar-los perquè puguin arribar a veure aquesta claror. I en això hi som cridats vostès, nosaltres, els il·lustres i les il·lustres diputades d'aquesta cambra, i a això els emplacem.

Jo crec que han parlat de sentiments. El sentiment de pertinença a un país és el que és. Si nosaltres volem ser una nació i el país no vol ser una nació, no serem una nació. Per tant, una cosa és el que diu negre sobre blanc, que és el que ha de dir, i que és veritat, i una altra cosa és el que pensem, el que sentim, el que defensem els que ens sentim catalans, que interpreto que també som tots nosaltres. I això també, ningú pot donar lliçons de més sentiment de pertinença o de menys sentiment de

pertinença, sinó que s'ha de respectar la llibertat de les persones perquè facin allò que creuen que s'ha de fer.

Amb relació a la importància dels títols, tots són importants, és veritat. Estem fent un important instrument per al futur del nostre país. Però també aquest important instrument per al nostre país i per al futur del nostre país ens ha de portar una cosa. Jo els faig una proposta: amb tot el contingut d'un bon Estatut per a Catalunya, anem a seduir Espanya –anem a seduir Espanya, tots plegats. Però amb una unitat de veu, que és la veu de Catalunya, que vol defensar els interessos del seu país i de les noves generacions d'aquest país. A això estem emplaçats, això és el que intentem fer des de Convergència i Unió i jo crec que aquesta és la responsabilitat de tots plegats.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Gràcies, senyor diputat.

Tocaria ara fer la votació d'aquest títol, però abans de fer-la farem una suspensió del Ple durant com a mínim mitja hora. Reprendrem el Ple amb els timbres. Per tant... Senyor Vendrell...

El Sr. Vendrell i Bayona

Gràcies, senyor president. Ens... *(Pausa.)* Sí? A part que aquest micròfon funcioni, que també ens agradaria, ens agradaria saber, senyor president, quins són els motius pels quals es suspèn aquest Ple. Perquè en principi un se'ls tem, em temo que són motius de partit, em temo que són motius d'acord de partit, que no són motius que tinguin a veure gens amb el funcionament normal del Ple. I, per tant, senyor president, amb tots els respectes, també m'agradaria saber si vostè està al servei del Parlament i de tots els partits, o al servei d'uns partits.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Senyor portaveu, jo li haig de dir que jo no estic al servei de cap partit, en tot cas dels grups parlamentaris, que és molt diferent. Sàpiga que en aquests moments hi ha

quatre grups parlamentaris que estan fent una negociació absolutament fonamental perquè aquest Ple pugui acabar. I, per tant, atès que se m'ha fet aquesta petició i atès que qui té la potestat d'ordenar aquest debat és el president, he decidit aquesta suspensió perquè m'ha semblat molt més raonable.

Digui, senyor Vendrell.

El Sr. Vendrell i Bayona

Gràcies, senyor president. Evidentment, ningú li discuteix la facultat que vostè té per suspendre el Ple en el moment que estimi convenient. Sí que un li discuteix que, amb tots els respectes a quatre grups parlamentaris, em temo que ordenat el Ple, marcats els horaris del Ple i les seves seqüències, la cortesia parlamentària hauria implicat que això fos consultat com a mínim a tots els grups.

Gràcies, senyor president.

El president

Se suspèn el Ple durant, com a mínim, mitja hora.

La sessió se suspèn a les... i es reprèn a les ...

Fitxer 21

El president

Senyores diputades, senyors diputats, es reprèn la sessió i ho farem –ho farem– amb la votació del títol cinquè. Per tant, si necessiten d'uns breus segons per acabar d'ordenar les votacions, es posen els papers a lloc i comencem.

(Pausa.)

Posteriorment a aquesta votació, començaríem el debat del títol sisè.

(Pausa.)

Per tant, podríem començar la votació del títol cinquè, de les relacions de la Generalitat amb l'Estat, amb altres comunitats autònomes i amb la Unió Europea de l'acció exterior de la Generalitat.

Votaríem, en primer lloc, les esmenes no recomanades de cada grup parlamentari. Començaríem per les esmenes del Grup del Partit Popular de Catalunya, que podem votar conjuntament.

Senyors portaveus, estan en condicions?

Votem les esmenes no recomanades del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. Comença la votació.

(Pausa.)

Aquestes esmenes han estat rebutjades per 15 vots a favor i 119 vots en contra.

Votaríem, seguidament, les esmenes del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, també totes en bloc.

Comença la votació.

(Pausa.)

Aquestes esmenes han estat rebutjades per 46 vots a favor i 89 vots en contra.

Votarem ara l'esmena 345 del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi, que està retirada. Doncs, està retirada, per tant, no cal votar-la.

Doncs, votem la resta d'esmenes del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi. Comença la votació.

(Pausa.)

Aquestes esmenes han estat rebutjades per 57 vots a favor i 78 en contra.

Votarem ara les esmenes recomanades números 332 bis i 337. Comença la votació.

(Pausa.)

Han estat aprovades per 89 vots a favor i 45 en contra.

Votem, ara, les esmenes recomanades, també, 346 bis i 346 ter. Comença la votació.

(Pausa.)

Han estat aprovades per 135 vots a favor.

Finalment, votarem totes juntes les esmenes transaccionades amb els números 320 bis, 321 bis, 321 ter, 324 bis i 324 ter.

Comença la votació.

(Pausa.)

Han estat aprovades per 89 vots a favor i 46 vots en contra.

Votem, seguidament, els articles sense esmenar, 171, 173, 175, 182, 190 i 193. Comença la votació.

(Pausa.)

Han estat aprovats per 135 diputats i diputades.

Finalment, farem una única votació dels articles que han estat esmenats. Comença la votació.

(Pausa.)

Han estat aprovats per 120 vots a favor, 15 abstencions.

Votarem, ara, farem la votació conjunta del títol cinquè, de les relacions de la Generalitat amb l'Estat, amb altres comunitats autònomes i amb la Unió Europea de l'acció exterior de la Generalitat.

Comença la votació.

(Pausa.)

Ha estat... Bé, de fet, el resultat de la votació ha estat 120 vots a favor, 15 abstencions i cap vot en contra.